

WYKAZ POTRZEB W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ NA ROK 2023

**Zgodnie z art. 112 ust. 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz.U. z 2021 roku, poz. 2268 z późn. zm.)
- Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Elblągu
przedstawia w układzie rzeczowo – finansowym
wykaz potrzeb w zakresie pomocy społecznej na rok 2023.**

1. ZADANIA OKREŚLONE W ART. 19 USTAWY Z DNIA 12 MARCA 2004 ROKU O POMOCY SPOŁECZNEJ (TEKST JEDNOLITY DZ.U. Z 2021 ROKU, POZ. 2268 Z PÓŻN. ZM.), TJ.:

ART. 19 PKT 1

„OPRACOWANIE I REALIZACJA POWIATOWEJ STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH, ZE SZCZEGÓLNYM UWZGLĘDNIENIEM PROGRAMÓW POMOCY SPOŁECZNEJ, WSPIERANIA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH I INNYCH, KTÓRYCH CELEM JEST INTEGRACJA OSÓB I RODZIN Z GRUP SZCZEGÓLNEGO RYZYKA.”

Art. 19 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz.U. z 2021 roku, poz. 2268 z późn. zm.) nałożył na samorząd powiatowy obowiązek opracowania i realizacji powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, wspierania osób niepełnosprawnych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka.

Centrum opracowało „Strategię rozwiązywania problemów społecznych na lata 2023 – 2030”, dokument zawierający w szczególności:

- 1) diagnozę sytuacji społecznej;
- 2) prognozę zmian w zakresie objętym strategią;
- 3) określenie:
 - a) celów strategicznych projektowanych zmian;
 - b) kierunków niezbędnych działań;
 - c) sposobu realizacji strategii oraz jej ram finansowych;
 - d) wskaźników realizacji działań.

Misja Strategii jest: Zapobieganie marginalizacji osób szczególnie narażonych na zjawisko wykluczenia społecznego.

Realizacja przyjętej misji będzie uwarunkowana realizacją podstawowych celów strategicznych:

- I. Wzmocnienie lokalnego systemu opieki nad rodziną i dzieckiem.
- II. Przeciwdziałanie problemom związanym z występowaniem zjawiska przemocy w rodzinie.
- III. Wzmocnienie lokalnego systemu pomocy osobom niepełnosprawnym.
- IV. Dostosowanie infrastruktury socjalnej oraz zwiększenie dostępności usług środowiskowych i instytucjonalnych.
- V. Przeciwdziałanie i łagodzenie skutków bezrobocia.

Strategia będzie realizowana na podstawie Uchwały Nr LII/89/2022 Rady Powiatu w Elblągu z dnia 29 grudnia 2022 roku w sprawie przyjęcia „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2023 – 2030”.

ART. 19 PKT 2.

„PROWADZENIE SPECJALISTYCZNEGO PORADNICTWA.”

Poradnictwo specjalistyczne, w szczególności psychologiczne i rodzinne, świadczone jest osobom i rodzinom, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych, bez względu na posiadany dochód.

Poradnictwo psychologiczne realizowane jest poprzez procesy diagnozowania oraz profilaktykę.

Poradnictwo rodzinne obejmuje szeroko rozumiane problemy funkcjonowania rodziny, w tym problemy wychowawcze w rodzinach naturalnych i zastępczych oraz problemy z zakresu opieki nad osobą niepełnosprawną.

Osoby i rodziny potrzebujące pomocy w rozwiązywaniu problemów życiowych mogą skorzystać z bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego prowadzonego przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Elblągu.

Realizacja ww. zadania polega na:

1. Prowadzeniu specjalistycznego poradnictwa;
2. Konsultowaniu przez specjalistów trudnych problemów osób i rodzin.

Główne formy poradnictwa specjalistycznego to:

- porady psychologiczne w zakresie zgłaszanych i zdiagnozowanych problemów;
- mediacje rodzinne, będące drogą rozwiązywania sytuacji problemowych;
- treningi umiejętności wychowawczych dla rodziców.

W 2023 roku mieszkańcy powiatu elbląskiego zostaną objęci pomocą, w tym:

- **Pomocą psychologiczną**, świadczoną w formie:

- indywidualnych konsultacji;
- mediacji małżeńskich;
- **Pomocą pedagogiczną, świadczoną w formie:**
 - terapii indywidualnych.

Pomoc realizowana jest przez specjalistów, w tym:

- psychologa;
- pedagoga.

Ponadto, w 2023 roku, będzie kontynuowana działalność w postaci prowadzenia specjalistycznego poradnictwa **dla osób dotkniętych problemami uzależnienia oraz przemocy domowej.**

Adresatami zadań, realizowanych w ramach prowadzonej działalności, są rodziny z terenu powiatu elbląskiego, które znalazły się w problemowej, kryzysowej sytuacji życiowej, spowodowanej uzależnieniem i współuzależnieniem alkoholowym, bądź narażone są na stosowaną przemoc i nie są w stanie same jej przetrwać, wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia.

Centrum zatrudnia specjalistów z zakresu uzależnień i przemocy, w tym: psychologa oraz pedagoga, którzy świadczą pomoc w formach:

- indywidualnych porad;
- zajęć warsztatowych o charakterze terapeutycznym – profilaktycznym, których główny cel realizowany jest w trzech płaszczyznach:
 - przyswajania wiedzy teoretycznej: formy uzależnień, fazy przemocy itp.;
 - promowania właściwych postaw: przeciwdziałanie uzależnieniom, abstynencja, uznanie wartości, odpowiedzialność za własne życie, szacunek wobec siebie oraz innych, samoakceptacja, budowanie poczucia własnej wartości;
 - kształtowania umiejętności: asertywne zachowanie, właściwa samoocena, samodzielne podejmowanie decyzji, prawidłowa komunikacja, rozwiązywanie konfliktów, wyrażanie własnych uczuć, sądów oraz opinii, wykorzystanie zdobytej wiedzy do podejmowania racjonalnych decyzji.
- wykorzystanie zdobytej wiedzy do podejmowania racjonalnych decyzji.

Środki finansowe na zabezpieczenie wynagrodzenia dla specjalistów świadczących poradnictwo specjalistyczne dla mieszkańców Powiatu Elbląskiego w 2023 roku kształtują się na poziomie **36.960,00 zł.**, w tym dla:

- Pedagoga – 13.860,00 zł (I-XII x 1.155 zł)
- Psychologa – 23.100 zł (II-XII x 1.925 zł)

Ponadto w ramach „Wojewódzkiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych” opracowany został „Program korekcyjno –

edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie”, na realizację którego Wojewoda Warmińsko – Mazurski skieruje dodatkowe środki finansowe w kwocie 9.000,00 zł.

ART. 19 PKT 6

„PRYZNAWANIE POMOCY PIENIĘŻNEJ NA USAMODZIELNIENIE ORAZ NA KONTYNUOWANIE NAUKI OSOBOM OPUSZCZAJĄCYM DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ DLA DZIECI I MŁODZIEŻY NIEPEŁNOSPRAWNYCH INTELEKTUALNIE, DOMY DLA MATEK Z MAŁOLETNIAMI DZIEĆMI I KOBIEC W CIĄŻY ORAZ SCHRONISKA DLA NIELETNICH, ZAKŁADY POPRAWCZE, SPECJALNE OŚRODKI SZKOLNO - WYCHOWAWCZE, SPECJALNE OŚRODKI WYCHOWAWCZE, MŁODZIEŻOWE OŚRODKI SOCJOTERAPII ZAPEWNIAJĄCE CAŁODOBOWĄ OPIEKĘ LUB MŁODZIEŻOWE OŚRODKI WYCHOWAWCZE.”

Osobom opuszczającym dom pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schronisko dla nieletnich, zakład poprawczy, specjalny ośrodek szkolno – wychowawczy, specjalny ośrodek wychowawczy, młodzieżowy ośrodek socjoterapii zapewniający całodobową opiekę i młodzieżowy ośrodek wychowawczy, przysługuje pomoc, w tym:

- pomoc pieniężna na usamodzielnienie;
- pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki;
- w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, w tym w mieszkaniu chronionym;
- w uzyskaniu zatrudnienia;
- pomoc na zagospodarowanie – w formie rzeczowej.

W przypadku kontynuowania przez wychowanka nauki pomoc pieniężna na usamodzielnienie zostaje wypłacona po ukończeniu szkoły – nauki.

Wysokość pomocy pieniężnej na usamodzielnienie dla osoby usamodzielnianej, opuszczającej domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz ustala się w kwocie:

- 7.348,00 zł, tj. 400% podstawy - w przypadku gdy osoba usamodzielniana opuszcza dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży;
- 7.348,00 zł, tj. 400% podstawy - w przypadku gdy osoba usamodzielniana przebywała w domu pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie przez okres powyżej trzech lat;
- 3.674,00 zł, tj. 200% podstawy - w przypadku gdy osoba usamodzielniana przebywała w domu pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie przez okres powyżej dwóch lat do trzech lat;

- 1.837,00 zł, 100% podstawy - w przypadku gdy osoba usamodzielniana przebywała w domu pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie przez okres od roku do dwóch lat.

Wysokość pomocy pieniężnej na usamodzielnienie dla osoby usamodzielnianej opuszczającej schronisko dla nieletnich, zakład poprawczy, specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy, specjalny ośrodek wychowawczy, młodzieżowy ośrodek socjoterapii zapewniający całodobową opiekę lub młodzieżowy ośrodek wychowawczy ustala się w kwocie:

- 5.511,00 zł, tj. 300% podstawy - w przypadku gdy osoba usamodzielniana przebywała w schronisku dla nieletnich, zakładzie poprawczym, specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym, specjalnym ośrodku wychowawczym, młodzieżowym ośrodku socjoterapii zapewniającym całodobową opiekę lub młodzieżowym ośrodku wychowawczym przez okres powyżej trzech lat;
- 3.674,0 zł., tj. 200% podstawy - w przypadku gdy osoba usamodzielniana przebywała w schronisku dla nieletnich, zakładzie poprawczym, specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym, specjalnym ośrodku wychowawczym, młodzieżowym ośrodku socjoterapii zapewniającym całodobową opiekę lub młodzieżowym ośrodku wychowawczym przez okres powyżej dwóch lat do trzech lat;
- 1.837,00 zł, tj. 100% podstawy - w przypadku gdy osoba usamodzielniana przebywała w schronisku dla nieletnich, zakładzie poprawczym, specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym, specjalnym ośrodku wychowawczym, młodzieżowym ośrodku socjoterapii zapewniającym całodobową opiekę lub młodzieżowym ośrodku wychowawczym przez okres od roku do dwóch lat.

Wartość **pomocy na zagospodarowanie** ustala się w kwocie **nie wyższej niż 5.511,00 zł, tj. 300% podstawy**. Zaś w przypadku usamodzielniania **osoby niepełnosprawnej**, która posiada ustalony umiarkowany lub znaczny stopień niepełnosprawności, wartość przedmiotowej pomocy ustala się w kwocie **5.511,00zł, tj. 300% podstawy**.

Pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki przysługuje osobie usamodzielnianej kontynuującej naukę w szkole ponadpodstawowej lub w szkole wyższej w kwocie **551,10 zł, tj. 30% podstawy**.

Przedmiotowa pomoc przyznawana jest na czas nauki, do czasu jej ukończenia, nie dłużej jednak niż do ukończenia przez osobę usamodzielnianą 25 lat.

Obecnie brak jest wychowanków kwalifikujących ich do otrzymania w/w pomocy. W związku z powyższym zadanie nie wymaga nakładów finansowych.

ART. 19 PKT 7

„POMOC W INTEGRACJI ZE ŚRODOWISKIEM OSÓB MAJĄCYCH TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU SIĘ DO ŻYCIA, MŁODZIEŻY OPUSZCZAJĄCEJ DOPY POMOCY SPOŁECZNEJ DLA DZIECI I MŁODZIEŻY NIEPEŁNOSPRAWNYCH INTELEKTUALNIE, DOPY DLA MATEK Z MAŁOLETNIMI DZIEĆMI I KOBIET

W CIAŻY ORAZ SCHRONISKA DLA NIELETNICH, ZAKŁADY POPRAWCZE, SPECJALNE OŚRODKI SZKOLNO – WYCHOWAWCZE, SPECJALNE OŚRODKI WYCHOWAWCZE, MŁODZIEŻOWE OŚRODKI SOCJOTERAPII ZAPEWNIAJĄCE CAŁODOBOWĄ OPIEKĘ LUB MŁODZIEŻOWE OŚRODKI WYCHOWAWCZE, MAJĄCYCH BRAKI W PRZYSTOSOWANIU SIĘ.”

Wychowankowie opuszczający domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno – wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze placówki opiekuńczo – wychowawcze lub rodziny zastępcze w związku z osiągnięciem pełnoletności zostają objęci pomocą, mającą na celu ich życiowe usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem poprzez pracę socjalną, a także pomocą:

- pieniężną na usamodzielnienie;
- pieniężną na kontynuowanie nauki;
- w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, w tym w mieszkaniu chronionym;
- w uzyskaniu zatrudnienia;
- na zagospodarowanie – w formie rzeczowej.

Warunkiem uzyskania ww. pomocy jest zobowiązanie się wychowanka do realizacji indywidualnego programu usamodzielnienia, opracowanego wspólnie z opiekunem usamodzielnienia oraz zatwierdzonego przez dyrektora Centrum.

Program usamodzielnienia określa sposób i formy:

- współdziałania i wspierania osoby usamodzielnianej w kontaktach z rodziną i środowiskiem;
- uzyskania wykształcenia zgodnego z możliwościami i aspiracjami osoby usamodzielnianej;
- uzyskania kwalifikacji zawodowych;
- pomocy w ustaleniu uprawnień do ubezpieczenia zdrowotnego;
- osiedlenia się osoby usamodzielnianej w powiecie innym niż miejsce zamieszkania przed umieszczeniem w placówce lub rodzinie zastępczej;
- pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, w szczególności poprzez:
 - umożliwienie zamieszkania w mieszkaniu chronionym przez czas określony;
 - całkowite lub częściowe pokrycie wydatków związanych z wynajmem pokoju;
 - ułatwienie uzyskania mieszkania socjalnego z zasobów gminy;
 - umożliwienie osobie usamodzielnianej uczącej się w gimnazjum, szkole ponadgimnazjalnej lub ponadpodstawowej zamieszkania w bursie lub internacie do czasu ukończenia nauki;
 - całkowite lub częściowe pokrycie osobie usamodzielnianej studiującej w szkole wyższej wydatków związanych z zakwaterowaniem,

- podjęcia zatrudnienia;
- pomocy w uzyskaniu przysługujących świadczeń.

Realizacja zadania nie wymaga nakładów finansowych.

ART. 19 PKT 8

„POMOC CUDZOZIEMCOM, KTÓRZY UZYSKALI W RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ STATUS UCHODŹCY, OCHRONĘ UZUPEŁNIAJĄCĄ LUB ZEZWOLENIE NA POBYT CZASOWY, MAJĄCYM TRUDNOŚCI W INTEGRACJI ZE ŚRODOWISKIEM.”

Ustawą z dnia 12 marca 2022 roku o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2023 roku, poz. 103 z późn. zm.) określone zostały kompetencje ciężące na tut. Centrum, tzn.:

- Wszczęcie, na wniosek lub z urzędu, postępowania o ustanowienie opiekuna tymczasowego;
- Zniesienie limitów w zakresie liczby dzieci:
 - w placówkach wsparcia dziennego,
 - w rodzinach zastępczych zawodowych i niezawodowych,
 - w rodzinnych domach dziecka,
 - w placówkach opiekuńczo-wychowawczych,
 - w interwencyjnych ośrodkach preadopcyjnych,
 - określonych w rozporządzeniu w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej oraz w rozporządzeniu w sprawie wymagań lokalowych i sanitarnych, jakie musi spełniać lokal, w którym ma być prowadzona placówka wsparcia dziennego;
- Zniesienie ograniczeń w zakresie wieku dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych;
- Uelastycznienie możliwości zatrudnienia obywateli Ukrainy, jako:
 - wychowawców, opiekunów dziecięcych, psychologów i pedagogów w instytucjonalnych formach pieczy zastępczej,
 - osoby pracujące z dziećmi, psycholodzy i pedagodzy w placówce wsparcia dziennego,
 - psycholodzy i pedagodzy u organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Zadania określone okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 roku o cudzoziemcach, mających trudności w integracji ze środowiskiem w dalszym ciągu nie są realizowane ze względu na brak potrzeb. Zadanie będzie realizowane w sytuacji, kiedy na terenie Powiatu Elbląskiego będą przebywały osoby uprawnione, tj. cudzoziemcy, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą w zakresie określonym w/w ustawą.

ART. 19 PKT 10

„PROWADZENIE I ROZWÓJ INFRASTRUKTURY DOMÓW POMOCY SPOŁECZNEJ O ZASIĘGU PONADGMINNYM ORAZ UMIESZCZANIE W NICH SKIEROWANYCH OSÓB.”

Jedną z najważniejszych instytucji wspierających osoby starsze w Polsce są stacjonarne domy pomocy społecznej.

Działalność domów pomocy społecznej opiera się w szczególności na świadczeniu mieszkańcom całodobowej opieki, zaspokajaniu podstawowych potrzeb: bytowych, edukacyjnych, społecznych i religijnych na poziomie ogólnie przyjętego standardu oraz umożliwianiu korzystania ze świadczeń zdrowotnych, przysługujących mieszkańcom na podstawie innych przepisów.

Domy pomocy społecznej przeznaczone są dla osób wymagających całodobowej opieki, której powodem może być wiek, niepełnosprawność, choroba. Dla osób niepotrafiących samodzielnie funkcjonować i zaspokajać swoich potrzeb w codziennym życiu, którym niemożliwe jest zapewnienie niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych.

Domy pomocy społecznej, funkcjonujące na terenie Powiatu Elbląskiego, dysponują ogółem **156 miejscami** dla osób przewlekle somatycznie chorych, w tym:

- Dom Pomocy Społecznej w Tolkmicku 116
- Dom Pomocy Społecznej we Władysławowie 40

Budżet domów pomocy społecznej (wydatki) na 2023 rok został ustalony na poziomie **8. 551,197 zł**,

w tym:

- Dom Pomocy Społecznej w Tolkmicku 6 506,525,00 zł;
- Dom Pomocy Społecznej we Władysławowie 2 044,672,00 zł.

Powiat Elbląski posiada zezwolenia Wojewody Warmińsko – Mazurskiego na prowadzenie domów pomocy społecznej, na czas nieokreślony, a co za tym idzie placówki te zostały wpisane do rejestru domów pomocy społecznej, placówek zapewniających całodobową opiekę, prowadzonego przez Wojewodę Warmińsko – Mazurskiego.

Uzyskanie przedmiotowych zezwoleń umożliwia Jednostkom przyjmowanie nowych mieszkańców, kierowanych przez gminy oraz pobieranie odpłatności na poziomie rzeczywistego kosztu utrzymania mieszkańca w poszczególnych placówkach, ustalonego przez Starostę Elbląskiego na 2023 rok.

Z ogólnej liczby **140 mieszkańców** przebywających w domach pomocy społecznej, wg stanu na dzień 31 grudnia 2022 roku – **18 mieszkańców**, to osoby których koszt pobytu pokrywany jest w ramach dotacji Wojewody Warmińsko – Mazurskiego, natomiast **122 mieszkańców**, to osoby przyjęte do DPS wg nowych przepisów.

W 2022 roku placówki osiągnęły wymagalny wskaźnik zatrudnienia pracowników zespołów terapeutyczno - opiekuńczych, zatrudnionych w pełnym wymiarze czasu pracy, na jednego mieszkańca domu, który w odniesieniu do domów, funkcjonujących na terenie powiatu elbląskiego, wynosi nie mniej niż 0,5.

Domy w dalszym ciągu będą posiłkować się zatrudnieniem subsydiowanym, finansowanym w ramach Funduszu Pracy. Włączanie osób pracujących czasowo w ramach staży absolwenckich lub przekwalifikowań zawodowych w proces opiekuńczo – terapeutyczny wpłynie na podniesienie poziomu świadczonych usług na rzecz mieszkańców domów.

Ilość wolnych miejsc na koniec grudnia 2022 roku:

- DPS Tolkmicko: 16 wolnych miejsc.

ART. 19 PKT 11

„PROWADZENIE MIESZKAŃ CHRONIONYCH DLA OSÓB Z TERENU WIĘCEJ NIŻ JEDNEJ GMINY ORAZ POWIATOWYCH OŚRODKÓW WSPARCIA, W TYM DOMÓW DLA MATEK Z MAŁOLETNIAMI DZIEĆMI I KOBIET W CIAŻY, Z WYŁĄCZENIEM ŚRODOWISKOWYCH DOMÓW SAMOPOMOCY I INNYCH OŚRODKÓW WSPARCIA DLA OSÓB Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI.”

W strukturach Domu Pomocy Społecznej w Tolkmicku do czerwca 2022 roku prowadzone było mieszkanie chronione z przeznaczeniem dla 6 osób zaburzonych psychicznie, czasowo wymagających wsparcia.

Ze względu na wieloletni brak kandydatów do umieszczenia w ww. placówce dnia 25 sierpnia 2022 roku Rada Powiatu Uchwałą Nr XLIX/49/2022 podjęła decyzję o likwidacji mieszkania chronionego.

Do chwili obecnej nie było potrzeb na stworzenie mieszkania chronionego w związku z brakiem wniosków o przyznanie tej formy pomocy.

ART. 19 PKT 12

„PROWADZENIE OŚRODKÓW INTERWENCJI KRYZYSOWEJ.”

Zgodnie z zapisem art. 47 ustawy o pomocy społecznej interwencja kryzysowa stanowi zespół interdyscyplinarnych działań podejmowanych na rzecz osób i rodzin będących w stanie kryzysu.

Celem interwencji kryzysowej jest przywrócenie równowagi psychicznej i umiejętności samodzielnego radzenia sobie, a dzięki temu zapobieganie przejściu reakcji kryzysowej w stan chronicznej niewydolności psychospołecznej.

Interwencją kryzysową obejmuje się osoby i rodziny bez względu na posiadany dochód.

W ramach interwencji kryzysowej udziela się natychmiastowej specjalistycznej pomocy psychologicznej, a w zależności od potrzeb - poradnictwa socjalnego lub prawnego, zaś w sytuacjach uzasadnionych - schronienia do 3 miesięcy.

Na terenie Powiatu Elbląskiego od wielu lat nie wystąpiła potrzeba zapewnienia miejsca w OIK, niemniej jednak w dniu 18 czerwca 2021 roku Rada Powiatu w Elblągu, Uchwałą Nr XXXIV/45/2021, wyraziła zgodę na zawarcie porozumienia z Gminą – Miasto Elbląg – Miastem na Prawach Powiatu, dotyczącego zapewnienia mieszkańcom powiatu elbląskiego usług świadczonych przez Ośrodek Wsparcia i Interwencji Kryzysowej - dom dla Matek z Małoletnimi Dziećmi i Kobiet w Ciąży w Elblągu.

W związku z powyższym w dniu 30 czerwca 2021 r. pomiędzy Powiatem Elbląskim a Gminą Miastem Elbląg – Miastem na prawach Powiatu zostało zawarte Porozumienie Nr 1/2021 w sprawie zapewnienia mieszkańcom Powiatu Elbląskiego usług świadczonych przez Ośrodek Wsparcia i Interwencji Kryzysowej Dom dla Matek z Małoletnimi Dziećmi i Kobiet w Ciąży w Elblągu.

W roku 2022 z ww. wsparcia skorzystało 7 osób z Powiatu Elbląskiego, 4 kobiety i 3 dzieci.

ART. 19 PKT 13

„UDZIELANIE INFORMACJI O PRAWACH I UPRAWNIENIACH.”

Przedmiotowe zadanie realizowane jest przez wszystkie stanowiska pracy, wyodrębnione w strukturze organizacyjnej Centrum.

Na realizację powyższego zadania składa się przede wszystkim:

- 1) prowadzenie szeroko pojętej akcji informowania mieszkańców powiatu o przysługujących im prawach i uprawnieniach;
- 2) czynny udział w posiedzeniach Zarządu Powiatu, posiedzeniach komisji oraz sesjach Rady Powiatu, celem przekazywania informacji z zakresu pomocy społecznej;
- 3) zamieszczanie istotnych informacji związanych z realizacją zadań z zakresu pomocy społecznej, wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych na stronach internetowych, w tym stronie Centrum i Powiatu Elbląskiego.

Realizacja zadania nie wymaga nakładów finansowych.

ART. 19 PKT 14

„SZKOLENIE I DOSKONALENIE ZAWODOWE KADR POMOCY SPOŁECZNEJ Z TERENU POWIATU.”

Szkolenie i doskonalenie zawodowe są procesami aktualizowania i pogłębiania wiedzy i umiejętności związanych z wykonywanym zawodem, umożliwiającymi stałe podnoszenie kwalifikacji.

Na rzecz zawodowej kadry pomocy społecznej kontynuowana będzie, w zdecydowanej większości on-line, działalność szkoleniowa, którą realizują na bieżąco pracownicy zatrudnieni na stanowiskach pracy, wyodrębnionych w strukturze organizacyjnej Centrum.

Działalność szkoleniowa, w 2023 roku, skierowana będzie przede wszystkim do kadry warsztatów terapii zajęciowej i obejmie tematykę dotyczącą między innymi:

- opracowania indywidualnych programów rehabilitacji;
- oceny realizacji przebiegu procesu rehabilitacji.

W 2023 roku kontynuowana będzie również działalność dotycząca upowszechniania informacji na temat szeroko pojętej ekonomii społecznej.

Ponadto kadra pomocy społecznej będzie korzystała z oferty szkoleniowej przygotowanej przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Olsztynie, który w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki organizuje bezpłatne szkolenia specjalistyczne.

Realizacja zadania nie wymaga nakładów finansowych.

ART. 19 PKT 15

„DORADZTWO METODYCZNE DLA KIEROWNIKÓW I PRACOWNIKÓW JEDNOSTEK ORGANIZACYJNYCH POMOCY SPOŁECZNEJ Z TERENU POWIATU.”

Doradztwo metodyczne rozumiane jest jako bezpośrednie wspieranie kadry powiatowych jednostek pomocowych w ich działaniach i podejmowanych decyzjach, związanych z funkcjonowaniem jednostek.

W ramach realizacji zadania pracownicy Centrum współpracują, w zakresie ustalonych obowiązków, z kadrami kierowniczą jednostek organizacyjnych systemu pomocy społecznej, z terenu Powiatu Elbląskiego.

Na bieżąco odbywają się spotkania z kadrami kierowniczą powiatowych jednostek systemu pomocy społecznej.

Spotkania mają charakter informacyjno - szkoleniowy, służą szeroko rozumianej wymianie informacji, koordynacji wybranych działań o zasięgu powiatowym, czy też pomocy w rozwiązywaniu problemów przy realizacji zadań ustawowych.

Ponadto wszystkie materiały dotyczące jednostek organizacyjnych systemu pomocy, które prezentowane są w trakcie posiedzeń Zarządu Powiatu w Elblągu, czy też wymagają przyjęcia przez Radę Powiatu w Elblągu przygotowywane są w uzgodnieniu z Centrum.

Realizacja zadania nie wymaga nakładów finansowych.

ART. 19 PKT 16

„PODEJMOWANIE INNYCH DZIAŁAŃ WYNIKAJĄCYCH Z ROZEZNANYCH POTRZEB, W TYM TWORZENIE I REALIZACJA PROGRAMÓW OSŁONOWYCH.”

Przedmiotowe zadanie będzie realizowane w przypadku skierowania dotacji z Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej na realizację projektów w ramach Programu Osłonowego.

ART. 19 PKT 17

„SPORZĄDZANIE SPRAWOZDAWCZOŚCI ORAZ PRZEKAZYWANIE JEJ WŁAŚCIWEMU WOJEWODZIE, W FORMIE DOKUMENTU ELEKTRONICZNEGO, Z ZASTOSOWANIEM SYSTEMU TELEINFORMATYCZNEGO.”

Centrum, dla potrzeb służb Wojewody Warmińsko – Mazurskiego, w ustalonych miesięcznych, kwartalnych, półrocznych i rocznych okresach sprawozdawczych sporządza i przekazuje stosowne sprawozdania.

Wymagana sprawozdawczość przekazywana jest służbom Wojewody Warmińsko – Mazurskiego drogą elektroniczną za pomocą systemów informatycznych „Pomost” i „CAS”.

Realizacja zadania nie wymaga nakładów finansowych.

ART. 19 PKT 18

„SPORZĄDZANIE OCENY W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ.”

Stosownie do zapisu art. 16a ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz.U. z 2021 roku poz. 2268 z późn. zm.) w 2023 roku opracowana zostanie ocena zasobów pomocy społecznej.

Ocena zasobów jest coroczną, uaktualnianą, zbiorczą informacją na temat lokalnych potrzeb z zakresu pomocy społecznej w Powiecie Elbląskim. Zebrane w tej formie informacje mogą mieć zastosowanie do przedstawiania zjawisk i problemów społecznych w podregionie, jednakże głównym celem opracowania jest potwierdzenie skali zapotrzebowania na usługi i świadczenia pomocy społecznej oraz uzasadnienie działań podejmowanych przez samorząd, służących przeciwdziałaniu ubóstwu, marginalizacji i wykluczeniu społecznemu, a także wyrównywaniu poziomu życia mieszkańców powiatu.

Analiza przygotowanego materiału pozwala na ocenę istniejącej infrastruktury pomocy społecznej, umożliwiającej realizację szerokiego wachlarza zadań zarówno z zakresu pomocy społecznej, jak i rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych, na rzecz mieszkańców Powiatu Elbląskiego.

Opracowana ocena zasobów pomocy społecznej Powiatu Elbląskiego, w terminie do dnia 30 kwietnia 2023 roku, zostanie przekazana do Sejmiku Województwa Warmińsko – Mazurskiego.

Realizacja zadania nie wymaga nakładów finansowych.

ART. 19 PKT 19

„UTWORZENIE I UTRZYMYWANIE POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE, W TYM ZAPEWNIENIE ŚRODKÓW NA WYNAGRODZENIA PRACOWNIKÓW.”

Zatwierdzony plan finansowy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Elblągu, na 2023 rok, zabezpiecza wszystkie potrzeby tut. Centrum określone w przedmiotowym planie.

2. ZADANIA OKREŚLONE W ART. 20 UST. 1 USTAWY Z DNIA 12 MARCA 2004 ROKU O POMOCY SPOŁECZNEJ (TEKST JEDNOLITY DZ.U. Z 2021 ROKU, POZ. 2268 Z PÓŹN. ZM.), TJ.:

ART. 20 UST. 1 PKT 1

„POMOC CUDZOZIEMCOM, KTÓRZY UZYSKALI W RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ STATUS UCHODŹCY, OCHRONĘ UZUPEŁNIAJĄCĄ LUB ZEZWOLENIE NA POBYT CZASOWY W ZAKRESIE INDYWIDUALNEGO PROGRAMU INTEGRACJI, ORAZ OPŁACANIE ZA TE OSOBY SKŁADEK NA UBEZPIECZENIE ZDROWOTNE OKREŚLONYCH W PRZEPISACH O ŚWIADCZENIACH OPIEKI ZDROWOTNEJ FINANSOWANYCH ZE ŚRODKÓW PUBLICZNYCH”.

ART. 20 UST. 1 PKT 4

„UDZIELANIE CUDZOZIEMCOM POMOCY W ZAKRESIE INTERWENCJI KRYZYSOWEJ.”

Zadanie będzie realizowane w sytuacji, kiedy na terenie Powiatu Elbląskiego będą przebywały osoby uprawnione, tj. cudzoziemcy, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą w zakresie określonym w/w ustawą.

ART. 20 UST. 1 PKT 2

„PROWADZENIE I ROZWÓJ INFRASTRUKTURY OŚRODKÓW WSPARCIA DLA OSÓB Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI.”

Środowiskowy Dom Samopomocy w Przechmarku jest placówką pobytu dziennego o zasięgu ponadlokalnym, którego działalność skierowana jest do 30 uczestników – osób przewlekle psychicznie chorych, niepełnosprawnych intelektualnie oraz z innymi całościowymi zaburzeniami rozwoju.

Celem przedmiotowej placówki jest prowadzenie rehabilitacji psychospołecznej, umożliwiającej osobom dotkniętym zaburzeniami psychicznymi przywrócenie i rozwijanie umiejętności, dotyczących możliwości samodzielnego zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych, a tym samym przywrócenie ich do społeczeństwa jako pełnowartościowych i samodzielnych ludzi oraz:

- zapewnienie wsparcia w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych;
- pomoc w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych;
- zapewnienie postępowania rehabilitacyjnego, rozumianego jako zespół działań zmierzających do osiągnięcia możliwie jak najpełniejszej samodzielności życiowej;
- rozwijanie i podtrzymywanie różnorodnych umiejętności, niezbędnych do jak najbardziej samodzielnego życia.

Postępowanie wspierająco-rehabilitacyjne, skierowane do 30 zakwalifikowanych i wstępnie zdiagnozowanych uczestników, prowadzone jest na bazie 6 pracowni.

Środowiskowy Dom Samopomocy w Przechmarce jest elementem realizowanej w powiecie elbląskim strategii zapewniania osobom z zaburzeniami psychicznymi oparcia społecznego, pozwalającego im na zaspokajanie ich podstawowych potrzeb życiowych, usamodzielnianie i integrację społeczną, rozumianą jako przywrócenie możliwości pełnienia powszechnie dostępnych w danej społeczności ról społecznych.

Zadanie w całości finansowane jest ze środków Wojewody Warmińsko – Mazurskiego. Budżet Środowiskowego Domu Samopomocy w Przechmarce został ustalony na poziomie **732.738,00 zł**, co na dzień dzisiejszy zabezpiecza prawidłowe funkcjonowanie placówki.

ART. 20 UST. 1 PKT 3

„REALIZACJA ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z RZĄDOWYCH PROGRAMÓW POMOCY SPOŁECZNEJ, MAJĄCYCH NA CELU OCHRONĘ POZIOMU ŻYCIA OSÓB, RODZIN I GRUP SPOŁECZNYCH ORAZ ROZWÓJ SPECJALISTYCZNEGO WSPARCIA.”

Przedmiotowe zadanie było realizowane poprzez udzielanie rodzinom specjalistycznego wsparcia świadczonego przez pedagoga oraz psychologa zatrudnionego w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Elblągu.

ART. 20 UST. 1 PKT 4

„UDZIELANIE CUDZOZIEMCOM POMOCY W ZAKRESIE INTERWENCJI KRYZYSOWEJ.”

Ustawą z dnia 12 marca 2022 roku o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2023 roku, poz. 103 ze zm.) określone zostały kompetencje ciężące na tut. Centrum, tzn.:

- Wszczęcie, na wniosek lub z urzędu, postępowania o ustanowienie opiekuna tymczasowego;
- Zniesienie limitów w zakresie liczby dzieci:
 - w placówkach wsparcia dziennego,
 - w rodzinach zastępczych zawodowych i niezawodowych,
 - w rodzinnych domach dziecka,
 - w placówkach opiekuńczo-wychowawczych,
 - w interwencyjnych ośrodkach preadopcyjnych,
 - określonych w rozporządzeniu w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej oraz w rozporządzeniu w sprawie wymagań lokalowych i sanitarnych, jakie musi spełniać lokal, w którym ma być prowadzona placówka wsparcia dziennego;
- Zniesienie ograniczeń w zakresie wieku dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych;
- Uelastycznienie możliwości zatrudnienia obywateli Ukrainy, jako:

- wychowawców, opiekunów dziecięcych, psychologów i pedagogów w instytucjonalnych formach pieczy zastępczej,

- osoby pracujące z dziećmi, psychologowie i pedagodzy w placówce wsparcia dziennego,

- psychologowie i pedagodzy u organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Zadania określone okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 roku o cudzoziemcach, mających trudności w integracji ze środowiskiem w dalszym ciągu nie są realizowane ze względu na brak potrzeb. Zadanie będzie realizowane w sytuacji, kiedy na terenie Powiatu Elbląskiego będą przebywały osoby uprawnione, tj. cudzoziemcy, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą w zakresie określonym w/w ustawą.

**Zestawienie potrzeb finansowych PCPR w Elblągu
w zakresie pomocy społecznej:**

Zadanie	Potrzeby finansowe na 2023 rok	Zabezpieczone środki w planie finansowym na 2023 rok	Braki środków finansowych na 2023 rok
POMOC SPOŁECZNA			
Prowadzenie specjalistycznego poradnictwa	36.960 zł	36.960 zł	0 zł
Program korekcyjno – edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie	9.000 zł	0 zł	9.000 zł – kwota zostanie przyznana decyzją Wojewody Warmińsko – Mazurskiego na program „korekcyjno – edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie” - dotacja
Przyznawanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki osobom opuszczającym domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno – wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze,	Brak osób otrzymujących świadczenie na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie oraz zagospodarowanie.		

i uprawnieniach			
Szkolenie i doskonalenie zawodowe kard pomocy społecznej z terenu powiatu	Realizacja zadania nie wymaga nakładów finansowych.		
Doradztwo metodyczne dla kierowników i pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z terenu powiatu	Realizacja zadania nie wymaga nakładów finansowych.		
Podejmowanie innych działań wynikających z rozeznaczonych potrzeb, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych	Pozyskanie dotacji na realizację zadania w przypadku ogłoszenia projektów w ramach programu osłonowego.		
Sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, również w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu elektronicznego	Realizacja zadania nie wymaga nakładów finansowych.		
Sporządzanie oceny w zakresie pomocy społecznej	Realizacja zadania nie wymaga nakładów finansowych.		
Utworzenie i utrzymanie Powiatowego Centrum Pomocy rodzinie, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenie pracowników	1.316.180 zł	1.491.744 zł	175.564 zł
Pomoc cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą w zakresie indywidualnego programu integracji, oraz opłaceni za te osoby składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia	Brak cudzoziemców posiadających status uchodźcy, spełniających wymogi określone okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 roku o cudzoziemcach.		
Prowadzenie i rozwój infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi	698.400 zł	698.400 zł	0 zł
Realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia	0 zł	0 zł	0 zł
Udzielanie cudzoziemcom pomocy w zakresie interwencji kryzysowej	Brak cudzoziemców posiadających status uchodźcy, spełniających wymogi określone okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 roku o cudzoziemcach.		

PODSUMOWANIE:

Realizacja ww. zadań posiada pełne zabezpieczenie finansowe w planie na 2023 rok, brak środków finansowych występuje w kwocie 175.564 zł dotyczących zabezpieczenia funduszu płac.

DYREKTOR
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
w Elblągu
mgr Tomasz Domżański

Elbląg, dnia 15 marca 2023 roku